

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. maj 2015
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Jørgen Jørgensen
Sagsnr.: 2015-0030-3369
Dok.: 1576032

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 704 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mette Frederiksen

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 704 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren give en status på det udvalg, som Margrethe Vestager i sin tid bebudede skulle nedsættes, og som skulle kortlægge alle de kontroller på samtlige ministerområder, hvor der foretages kontrol uden kendelse, jf. den årlige retssikkerhedsredegørelse.”

Svar:

Justitsministeriet er ikke klar over, hvilket udvalg der sigtes til, men kan imidlertid mere generelt i forhold til tvangsindgreb uden for strafferetsplejen henvise til ministeriets besvarelse af 13. marts 2015 af spørgsmål nr. 454 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Som det fremgår heraf, følger det af det såkaldte legalitetsprincip, at offentlige myndigheders adgang til at foretage tvangsindgreb kræver hjemmel i lovgivningen. Det følger herudover af grundlovens § 72, at medmindre der i lovgivningen er foretaget en fravigelse heraf, kan indgreb omfattet af grundlovens § 72 kun foretages efter indhentelse af en retskendelse.

Kravet om indhentelse af retskendelse er i vidt omfang fraveget i lovgivningen om forvaltningsmyndigheders kontrolbeføjelser uden for strafferetsplejen. Om baggrunden herfor kan der henvises til Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003, side 113, der indeholder overvejelser om, hvorvidt der i højere grad burde indføres krav om forudgående retskendelse ved foretagelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Det var der efter kommissionens opfattelse ikke grundlag for. Udvalget henviste i den forbindelse til, at der normalt ikke vil være opstillet nærmere materielle betingelser i lovgivningen med hensyn til adgangen til at gennemføre et tvangsindgreb. Der vil således f.eks. i almindelighed ikke være et mistankekrav at tage stilling til, og en domstol vil sædvanligvis være henvist til alene at vurdere, om den pågældende myndighed er den myndighed, der må gennemføre tvangsindgrebet. Et krav om retskendelse ville efter kommissionens opfattelse ofte være et unødigt omsvøb, der vil belaste domstolene med unødige sager og svække forvaltningsmyndighedernes kontrolmuligheder, uden at der reelt er vundet noget i retssikkerhedsmæssig henseende.

Som det endvidere fremgår af den nævnte besvarelse, tilstræber Justitsministeriet i forbindelse med den lovtekniske gennemgang af lovforslag med udgangspunkt i princippet i grundlovens § 72 om boligens ukrænkelighed,

at der ikke medtages unødvendige bestemmelser, der gør det muligt for offentlige myndigheder at skaffe sig adgang til privat ejendom.

Som det endelig fremgår af den nævnte besvarelse, indeholder retssikkerhedsloven (lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer) en samlet regulering af en række spørgsmål vedrørende forvaltningsmyndigheders fremgangsmåde i tilfælde, hvor myndigheden har den fornødne hjemmel i anden lovgivning til uden for strafferetsplejen at foretage visse former for tvangsindgreb, herunder navnlig såkaldte kontrol- og tilsynsbesøg.

Justitsministeriet udarbejder i overensstemmelse med forarbejderne til retssikkerhedsloven årligt en redegørelse til Folketinget om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter omfattet af loven. Redegørelsen indeholder bl.a. en omtale af eventuel ny lovgivning, der vedrører den offentlige forvaltnings adgang til at foretage tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, samt på udvalgte områder en omtale af praksis med hensyn til anvendelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Det fremgår bl.a. af omtalen af praksis på udvalgte områder, i hvilket omfang de pågældende myndigheders gennemførelse af tvangsindgreb er sket med eller uden forudgående underretning. Ministeriet afgav den seneste redegørelse til Folketinget den 25. februar 2015 (R 9).